

PM

2019-06-13

Sweco's kommentarer över länsstyrelsens granskningsyttrande över detaljplan för Visit 10:24 m.fl. avseende utsläpp av luktande föreningar (2018-05-27. Diariennr 402-15758-2019.

Länsstyrelsen påpekar att luktstörning kan förekomma för besökare i skidbacken och närliggande bostäder då lukthalten överskrider 0,5 le/m³ som timmedelvärden för 99-percentil beräknad som minutvärden.

Dock krävs det en högre lukthalt och en högre frekvens (enligt ovan) för att det ska orsaka en luktstörning. Att lukt kan förekomma under ett fåtal tillfällen under ett år är därmed ej att likställas med att situationen innebär en luktstörning.

I Sweco's rapport "Luktutredning, Energi och miljöcenter, EMC" beskrivs den använda bedömningsgrunden med ett luktvärde på 0,5 le/m³ och en frekvens som 99 percentil beräknad som ett minut-värde en nivå som är att betrakta som en mycket bra miljö ur luktsynpunkt och som generellt är att betrakta som en "luktfri miljö", se kapitel 3.4. Det ska påpekas att denna bedömningsgrund bygger på lukthalter i ostörda miljöer och beaktar även att känsliga individgruppers exponering inte ska orsaka besvär.

Exempelvis anger WHO att frekvensen när lukt får förekomma för att inte orsaka besvär/olägenhet för en mindre andel av befolkningen är 2 procent av tiden under ett år dvs att lukt kan förekomma/förnimmas ca 177 timmar per år eller som 98-percentil för timmedelvärdena. I den aktuella utredningen används 1 procent av tiden (99-percentil) dvs att lukt kan förnimmas maximalt ca 88 timmar per år. Med luktröskelvärde 1 le/m³ definieras som den halt där 50 % av en testpanel/befolkning kan förnimma lukt (SS-EN 13 725). Även här ligger den använda bedömningsgrunden i paritet eller under luktröskelvärdet. För att kunna förnimma lukt på de angivna nivåerna på omkring 0,5 – 1 le/m³ krävs en ostörd nivå utan utsläpp/påverkan av andra luktande föreningar från exempelvis bilar, skotrar, arbetsmaskiner etc. För att kunna bestämma vad som luktar och varifrån lukten har sin källa krävs nivåer på kring 5 - 10 le/m³.

Den använda bedömningsgrunden på 0,5 le/m³ avser lukt i bostadsområden för åretruntboende. Detta ligger i linje vad som anges i Luftvårdsdirektivet 2008/50/EG) när det gäller var gränsvärdena för luftföroreningar ska utvärderas.

Enligt luftkvalitetsdirektivet ska överensstämmelse med gränsvärden avsedda för skydd av människors hälsa inte utvärderas på följande platser:

- Varje plats inom områden dit allmänheten inte har tillträde och det inte finns någon fast befolkning.

1 (2)

Sweco
Skånegatan 3
Box 5397
SE-402 28 Göteborg, Sverige
Telefon +46 (0)31 62 75 00
Fax
www.sweco.se

Sweco Environment AB
RegNo: 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Leif Axenhamn
Luftvårdsexpert

Mobil +46 (0)734 12 27 74
leif.axenhamn@sweco.se

- Fabriker eller industrianläggningar där samtliga relevanta bestämmelser om hälsa och säkerhet på arbetsplatser tillämpas.
- På vägars körbanor och mittremsor utom om fotgängare har normalt tillträde till mittremsan.

Vid normal drift av verksamheten visar resultaten från spridningsberäkningarna att bedömningsgrunden 0,5 le/m³ som 99-percentil underskrids i samtliga områden för åretruntboende/fast befolkning. Enbart ett litet område kring den aktuella anläggningen beräknas halterna ligga på ca 1 le/m³. Detta område bedöms ej vara ett ostört område utan lukt från exempelvis motorfordon kan förekomma varför det bedöms vara acceptabelt (sannolikt kommer ej lukt att kunna förnimmas inom detta område). Som tidigare nämns är utsläppen från samtliga utsläppskällor inlagda i spridningsmodellen med maximala utsläpp under årets samtliga timmar vilket sannolikt är en överskattning särskilt när det gäller utsläppen från förbränningspannorna.

Länsstyrelsen påpekar att resultaten från spridningsberäkningarna i scenariot där portarna är öppna vid slamutlastning visar på lukthalter över 2 le/m³ som 99-percentil vid bostäder.

Denna synpunkt är riktigt, dock har detta scenario tagits fram i syfte att beskriva vikten i att slamutlastningen måste ske inomhus med stängda portar i annat fall kommer lukthalter på över 2 le/m³ att förekomma vid bostäder. Detta är alltså ett utsläppsscenario som länsstyrelsen hänvisar till, alltså en situation som normalt inte ska förekomma. Slamutlastningsmomentet är en bland det mest betydelsefulla och vanligaste orsaken till att lukt förekommer kring avloppsreningsverk om det ej genomförs på ett optimerat sätt avseende lukt, därför måste den ske inomhus med stängda portar med skorstensventilation för att kunna uppnå den strikta bedömningsgrunden som föreligger i detta ärende.

Ifall det bedöms att ytterligare åtgärder föreligger för att minska luktnivåerna under den rekommenderade nivån på 0,5 le/m³ finns det möjlighet att minska luktutsläppen utifrån de som är beräknade i den aktuella utredningen. Detta innebär givetvis krav på ytterligare luktreducerande åtgärder för den planerade anläggningen (ökade installation- och drift/underhållskostnader).

Sammanfattningsvis är det väsentligt att beakta den valda bedömningsgrunden på 0,5 le/m³ som en låg lukthalt som för de flesta upplevs som luktfri. Det redovisade utsläppsscenarioet, under normaldrift, visar att en god luktmiljö uppfylls året runt.

Sweco

Leif Axenhamn